

I te wa o te pakanga he whakamaoritanga ano to te kupu nei "piri-pono". I te wa o te maunga-rongo tera ke tona whakamaoritanga.

I te tau i u mai ai nga waka o o tatou tipuna i Hawaiki, tera tetahi kingi taitamariki nei i wiwi. I tona marenatanga ka hanga e ia he ringi. I runga i taua ringi enei kupu e toru "God, France, Margaret" (Te Atua, Paranihi, Makereti) me tana whakamarama, ka piri-pono ia ki enei mea e toru, ki tona Atua, ki tona whenua, ki tona hoa me to raua kainga (home). Koia nei te whakainaoritanga tika o te kupu nei "piri-pono," ara "loyalty."

Ko Henare Taratoa i whawhai ki te Ingarihi i te Keeti Pa. Otira he tangata piri-pono taua tangata. Ka mutu te pakanga i te ra tuatahi, i te po ka rongo i te pakeha e ngunguru mai ana i roto i nga parepare. Ka heke atu, ka patai, he aha to hiahia? Ka utua mai, he wai. Kaore he wai o te pa. Ka mau a Henare i tana taha, ka ngoki haere i roto i te rarauhe i te manuka kei kitea mai e nga heteri (sentry) pakeha. Te hokinga mai ka tae ki te pakeha ra (he Kanara tana pakeha) ka whakainumia, ka waiho atu te taha. I te ata ka tuaruatia te whawhai. No tenei ra ka mate a Henare Taratoa. I runga i a ia nga kupu he mea tuhi-tuhi e ia ano "Ki te mate kai to hoa riri whangainga, ki te mate wai whakainumia."

Na Pihopa Herewini i whakaara te tohu whakamahara ki a Henare Taratoa, kei Lichfield, Tugearangi, e tu ana.

He tangata tenei i piri-pono ki tona Atua ki tona whenua ki tona iwi.

Ko tona wairua hopukia e tatou. Whakamaoritia e tena e tena o tatou te kupu nei te "loyalty," te piri-pono.

"Kia ora te Kingi."

TE AUTE KARETI HOU.

No te 10 o ngā ra o Mache, 1927, ka whakapuaretia e te Kawama-tianara te wahanga whakamutunga o te Karetī. Ka toru ai nga wahanga o Te Aute kua oti katoa. Ko te utu mo enei whare katoa e £30,000. He mea hanga ki te perekī ki te raima, a tera e tu pai tonu mo etahi rau tau e takoto mai nei. Kaore he wehi kei pau i te ahi a muri nei.

Ko te ingou o te wahanga katahi nei ka whakapuaretia, ko te "Assembly Hall," ara ko "Te Hooro Huishuinga." Ko te roa o tenei ruumia e 66 putu, ko te whamui e 36, ko te ikeike e 25 putu. Rabi ake i a Porourangi, i a Tamatekapua, i a Rangiatea ranei. Ko te tumanako o nga Kai-whakahaere o te Kura, me nga tamariki tawhito, kia whakaurua nga mahi Maori ki roto i tenei wahanga a tona wa. Ko te tauhu me nga heke, he mea hanga ki ta te Maori tauira. Engari kaore ano, nga tubitahi nga whakairo ranei kia mahia.